

Memo van de gedeputeerde

drs. E.P.J. Lemkes - Straver

Gedeputeerde Landbouw, Voedsel en Natuur

Onderwerp

Beantwoording openstaande vragen uit themabijeenkomst VTH Opdracht 2021
omgevingsdiensten

Datum

7 september 2020

Documentnummer

4746084

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

Van

Telefoon

Email

elemkes@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geachte Statenleden,

Tijdens de themabijeenkomst over de VTH Opdracht op 26 juni zijn een aantal vragen onbeantwoord gebleven. Middels deze memo ontvangt u de antwoorden op deze openstaande vragen.

VVD

1. *Datagedreven toezicht, welke concrete vernieuwingen zijn er volgend jaar zichtbaar?*

Antwoord: Het Brabants Omgevings Datalab richt zich momenteel met name op het bouwen van diverse dashboards. Hierin worden per thema diverse databronnen met elkaar gekoppeld zodat bijvoorbeeld per bedrijf een scala aan gegevens beschikbaar komt. Voorbeelden van thema's waarmee we ons nu bezig houden zijn de veehouderij, afval en zwembaden. In het kader van veehouderij is dit bijvoorbeeld van belang in verband met het aflopen van het project Intensivering Toezicht veehouderij. Hiervoor in de plaats komt een model waarbij op een risicogerichte en informatiegestuurde wijze geprioriteerd kan worden door de bevoegde gezagen. Dergelijke dashboards maken dit mogelijk.

2. *Waar kunnen we leren van andere toezichthouders in het kader van datagedreven toezicht?*

Antwoord: bij veel instanties vormt digitalisering en dataficering een belangrijk thema, het gaat te ver om nu met een uitputtend overzicht te komen. Er zijn organisaties zoals bijvoorbeeld de NVWA en de waterschappen waar nauwe contacten mee zijn, die dit verder hebben ontwikkeld. In dit kader zijn wij al met hen in overleg om te kijken hoe we slim met behulp van data-analyse tot de juiste selecties kunnen komen, zoals het traject rondom de gebiedsgerichte handhaving ten aanzien van Mestfraude. De DCMR geldt als toonaangevende omgevingsdienst als het gaat om innovatie. Wat zij bijvoorbeeld doen is het inzetten van gedragswetenschappers om op die manier te pogen het gedrag van hun bedrijven te beïnvloeden. Zij combineren deze tak van sport met data-science in een zogenaamd Toezichtslab om op die manier tot een optimaal resultaat te komen. Daarnaast zijn er diverse partijen die onderzoeken of de inzet van drones en slimme camera's van toegevoegde waarde kunnen zijn voor de toezichtstaken. Wij volgen vanzelfsprekend deze ontwikkelingen om te zien of deze vernieuwingen voor de Brabantse VTH-taak ingezet kunnen worden.

3. *BRZO-jaarverslag: De afgelopen 3 jaar is er geen enkel bedrijf geweest zonder overtredingen. Is onderzocht waarom het kennelijk niet mogelijk is om aan alle gestelde bepalingen te voldoen?*

Antwoord: Er zijn tal van onderzoeken uitgevoerd naar de oorzaken van regelovertreding die ook gelden voor Brzo-bedrijven. De oorzaken zijn divers en zijn onder meer gelegen in regeldruk, onvoldoende of geen borging van regelnaleving in de bedrijfsvoering, onachtzaamheid en onoplettendheid, onverschilligheid ('moet kunnen' mentaliteit) maar ook geldelijk gewin en concurrentievoordeel. In dit kader krijgt een goede bedrijfs- en veiligheidscultuur bij het toezicht op de bedrijven steeds nadrukkelijker de aandacht.

Datum

7 september 2020

Documentnummer

4746084

D66

4. *Ik mis de accenten rondom SSiB, hoe moeten we dat plaatsen? Hoe wordt dit vertaald naar 2021?*

Antwoord: De accenten rondom SSiB worden wel aan de omgevingsdiensten opgedragen, maar dit gaan buiten de reguliere VTH-opdracht om.

Via de bestuursopdracht wordt dit vertaald in een aparte opdracht naar de omgevingsdiensten toe.

PVV

5. *Kan de gedeputeerde met de vakorganisaties van luchtwassers in gesprek gaan om een soort gentlemen's agreement op te stellen ten aanzien van het elektronisch eenduidig uitlezen?*

Antwoord: Wij spreken regelmatig met de vakorganisaties van luchtwassers. Dit onderdeel zal landelijk opgepakt worden in samenwerking met de provincies, omgevingsdiensten en het ministerie van I&W. Daarnaast verwijzen wij naar onze reactie over de borging toezicht op afstand van luchtwassers.

PvdA

6. *Hoe zien we in de begroting van 2021 van de provincie de indexering terug bij de omgevingsdiensten?*

Antwoord: De indexering die de omgevingsdiensten toepassen heeft een direct gevolg op de opdrachtwaarde van het jaarlijkse werkprogramma dat de provincie verstrekt aan de omgevingsdiensten. In november wordt deze door GS vastgesteld en PS ontvangt hierover een Statenmededeling. Dat jaarprogramma – en de nog komende aanvullende opdrachten gedurende het jaar – moeten we betalen uit de provinciale budgetten. De provinciale indexering van de beschikbare budgetten is in de praktijk aanmerkelijk lager dan de indexering die de omgevingsdiensten doorrekenen. De omgevingsdiensten ondervinden hiervan niet direct hinder; zij factureren immers de opdrachten waarin de indexering van de omgevingsdienst zelf is verwerkt. Het is wel een provinciaal probleem omdat er geen structurele dekking is voor de opdrachten, omdat deze te weinig geïndexeerd worden. Het gevolg hiervan kan zijn verdringing van wettelijke taken of budgettaire tekorten. Op een zeker moment is het dus nodig om uw Staten budget te vragen om deze dekking structureel te regelen. Omdat de provinciale indexering echter

altijd lager is dan de indexering van de omgevingsdiensten, blijft dit een terugkerend issue. Bij de begroting 2021 komen daarvoor met een voorstel aan uw Staten.

50+

Datum

7 september 2020

Documentnummer

4746084

7. *Digitalisering, hoe ervaren we de efficiency en hoe gaan we deze gebruiken?*

Antwoord: het is nu nog te vroeg om te spreken van 'ervaren efficiency voordelen'. Voor digitalisering geldt dat de kosten voor de baat gaan. Wij merken wel dat door een betere informatiepositie, bijvoorbeeld als gevolg van het verzamelen van informatie, zoals bij Intensivering toezicht veehouderijen, kansen geeft voor verbeteringen op het vlak van het maken van beleid, maar ook voor toekomstige toezichtstrajecten omdat wij hierdoor beter risico's kunnen detecteren.

8. *Veel overtredingen, zijn het zware of lichte overtredingen? Als het veel lichte zijn dan kan het meevallen, hoe zien we dit beeld?*

Antwoord: Uit de aangetroffen overtredingen van wet- en regelgeving destilleren we een risicobeeld. De risico's van regelovertreding zijn opgebouwd uit twee onderdelen te weten:

- de kans op overtreding (het percentage van de controles waarin we overtredingen aantreffen) en
- het effect van een overtreding op het te beschermen belang (anders gezegd: de ernst van een overtreding conform de indeling van de Landelijke handhavingsstrategie).

De kans op het aantreffen van een overtreding schommelt thans rond de 30%. Van die overtredingen valt ca 20% in de categorie LHS1 (effect vrijwel nihil), ca 60% in de categorie LHS2 (effect beperkt), ca 30% in de categorie LHS3 (effect van belang) en minder dan 1% in de categorie LHS4 (effect aanzienlijk, dreigend of onomkeerbaar).

9. *Datalab, is er een samenwerking met het JADS, of zijn ze zelfstandig bezig?*

Antwoord: op dit moment is er nog geen expliciete samenwerking met het JADS, ook omdat het Brabants Omgevings Datalab nog relatief jong is. Wij verkennen de komende periode, met andere handhavingspartners, met welke kennispartners het zinvol en mogelijk is om gezamenlijk op te trekken. Als mogelijke uitwerking denken wij aan het vormen van een gezamenlijke digitaliseringsopleiding specifiek voor professionals bij organisaties in het domein van toezicht en handhaving.

PvdD

10. *PNB en Omgevingsdiensten hebben onderzocht of de landelijke handhavingsstrategie werd gevolgd. Dit toont aan dat er een proportioneel niet aanvaardbare spreiding zit in de ernst van de overtredingen. Klopt dit en hoe ziet dit eruit?*

Antwoord: Het onderzoek laat zien dat er thans een te grote spreiding is in de beoordeling van de ernst van een overtreding. Dit betekent dat de ernst van een overtreding door de ene toezichthouder anders wordt beoordeeld dan door een andere toezichthouder. Een belangrijke oorzaak is gelegen in de interpretatieruimte die de LHS biedt. Begin dit jaar is een verbeterprogramma

opgezet om de spreiding in de beoordeling van de ernst terug te dringen. De toezichthouder krijgt meer geobjectiverde handvatten om tot de juiste ernstcategorie te komen. Tevens wordt in intervisiegroepen gewerkt aan professionalisering op dit vlak.

Datum

7 september 2020

Documentnummer

4746084

ChristenUnie/SGP

11. *Leges natuurvergunning gaan telkens omhoog. Kan er gedifferentieerd worden qua type vergunningen? Kunt u hier een analyse op geven? Moet hier een differentiatie op zitten?*

Antwoord: Het is niet verplicht te differentiëren; één tarief voor een natuurvergunning zou ook kunnen. We differentiëren omdat de kosten per type vergunningen verschillen. We willen deze kosten ook evenredig doorberekenen aan de aanvrager. De kosten stijgen jaarlijks met het indexpercentage dat de ODBN aan ons doorrekent. Daarnaast kan er een aanpassing plaatsvinden als een correctie van het uren plaatvindt (afwijking van aantal bestede uren ten opzichte van het aantal uur wat verwacht was). Bij gebiedsbescherming is de indeling van differentiatie gewijzigd in 2020. Oorzaak hiervan was het onderuitgaan van de PAS-systematiek.

De overige vragen van CU/SGP zijn separaat beantwoord.

SP

12. *Belangrijk om te bedenken wat we met vergunningen behelzen, moeten we niet meer werken met een algemeen doel, wat beogen we met ons beleid, wettelijke vastgestelde doelstellingen?*

Het vergunningsstelsel in Nederland is gebaseerd op regels en normen, waaraan bedrijven moeten voldoen om hun bedrijfsactiviteiten te mogen uitvoeren. 90 % van die regelgeving is gebaseerd op Nationaal of Europese wet- en regelgeving. Daarnaast is het belangrijk om in het betreffende beleid aan te geven waarom we bepaalde aanvullende regels stellen, hierbij gaat het om het doel van de regelgeving.

Groenlinks

13. *700 wnb vergunningen, relatie tot verkeer, hoeveel verkeersaantrekkende werking zit daarin? Moet dat niet worden aangepast, en wat betekent dat voor de OD's?*

In de Wnb aanvraag worden vervoersbewegingen van een onderneming meegewogen. Daarnaast zijn mobiliteitstrajecten, bijv. aanpassing van wegen, ook vergunning plichtig. Om hoeveel aanvragen, waarin dit van toepassing is, is niet aan te geven.

Met vriendelijke groet,

drs. E.P.J. Lemkes - Straver